

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomantka: Eva Suchanová

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství pro SŠ
(ČJ - NJ)

Katedra: germanistiky

Vedoucí diplomové práce:
Dr. Jana Valdrová, Ph.D.

Datum odevzdání posudku: 13. 1. 2011

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název:

Pragmalinguistische Analyse des Lehrbuches Themen aktuell 2

Pragmalingvistické analýzy sledují jazyk nikoli jako systém znaků a jejich vzájemných vztahů, nýbrž sledují dopady jazykových praktik na vnímání a utváření skutečnosti. Autorka takto představila učebnici Themen a konstatovala genderově stereotypní, kvantitativně a kvalitativně nevyvážené zobrazování žen a mužů. Doložila genderové jazykové stereotypy, použité vždy u určitého pohlaví. Stereotypně jezdí ženy buď nešikovně, nebo starým autem (s. 49), rejstřík profesí je monotónní (sekretářka, prodavačka, letuška, zdravotní sestra, tab. na straně 77 a násl.), ženy vydělávají méně (s.55). Cvičení, citované na s. 36, přímo navádí k verbalizaci stereotypů a je pedagogicky kontraproduktivní, obrázky z jiného cvičení (s. 37-38) ilustrují známý mýtus o ženách, které v práci „nemají co na práci“. Potvrzuje to o několik stran dále dialog unaveného muže s manželkou, která chce jít do kina (manželka si popláče!, 46), rozdělení sfér zábavy (otec sleduje v televizi politiku, matka filmy, s. 49), mužské angažmá v domácnosti je výpomocí (s. 62). Diplomantka našla i povážlivé pasáže, jako např. píseň o hezkých ženských nohou (s. 28). Kreativnější popisy konstatovala u mužů: Politiker „drohen / bestimmen die Politik / schlagen vor / ernennen / regieren / kommentieren...“, kdežto jejich kolegyně prostě jen „meinen“ (s. 59). Připisování příznaků podle genderu je znát na přehledu Eigenschaften (s. 75). Autorka se také zabývá problémem označování osob zbytečně často generickým maskulinem. Nabízí alternativy generického maskulina, které jsou velmi dobře použitelné.

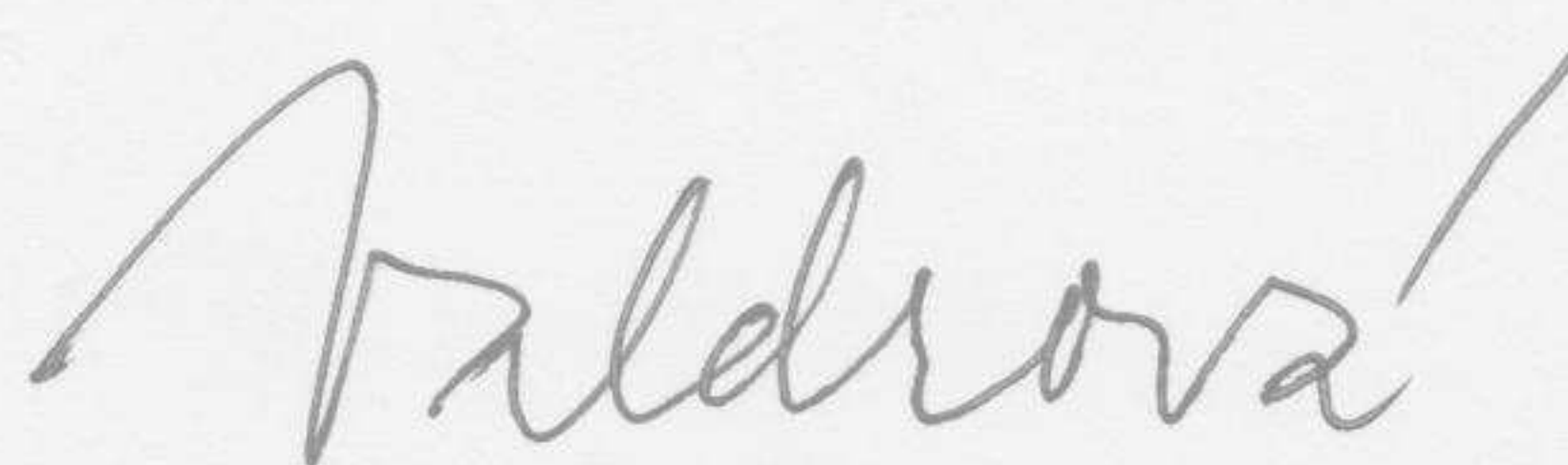
Je nepochybné, že autorka má načteno, mohla však více citovat (s. 10, 12 aj.). Chybí objasnění pro nezasvěcené, proč je vhodné nevyjadřovat se vždy v generickém maskulinu (s. 19). Formulace činí někdy dojem příliš přímočarých závěrů: na s. 56 se jedná o vedoucí roli muže v rodině nebo přizpůsobení se tomu, kdo v rodině (třeba i situativně) vydělává? Občas se vyskytnou chyby (42 *Gefragten*, s. 87, ve vyhodnocení ankety: *Junge* aj.).

Objem práce, kterou diplomantka zcela samostatně a s velkou precizností a znalostí souvislostí vykonala, je mimořádný. Při posuzování genderové vyváženosti postav projevila postřeh a nadhled, který často nemají ani tvůrčí týmy, jež se při „zaldňování“ učebnic řídí snad intuicí, ovšem ovlivňovanou kulturními standardy. Ve srovnání s autorčiným výkonem považují její mluvnická a technická opomenutí (v grafu na s. 103 jsou značeny pouze sudé

kapitoly, ačkoliv právě ty vykazují největší nerovnosti) za nepodstatná. Po zvážení všech okolností navrhuji stupeň klasifikace **výborně**.

Otázky k obhajobě:

1. Mají ženy opravdu „*unterschiedliche Fähigkeiten*“ (s. 93), nebo jsou pouze tak prezentovány?
2. Proč bychom mohli či měli mít výhrady vůči zobrazování světa pomocí generického maskulina?
3. Co byste radila autorskému týmu v oblasti vyváženého zobrazování žen a mužů?

Jana Valdrová, v.r.

podpis vedoucí diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 14.1.2011

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------	-------------	-------	-----------